

EUROPESE COALITIE VAN STEDEN TEGEN RACISME (UNESCO)

TOETREDINGSVERKLARING STAD GENT

10-PUNTEN-ACTIEPLAN (goedgekeurd Collegebesluit 22/03/07)

1. Grotere waakzaamheid voor racisme

Op stedelijk niveau een netwerk uitbouwen voor monitoring van, waakzaamheid voor en samenwerking tegen racisme.

1.1 **Netwerk Meldpunt Discriminatie:** Het Meldpunt Discriminatie registreert meldingen aangaande raciale zowel als niet-raciale discriminatie en volgt deze op. Het onderhoudt een effectief netwerk van partnerorganisaties om een vlotte samenwerking te garanderen. De samenwerking met andere stadsdiensten en lokale organisaties is op twee manieren uitgebouwd. Enerzijds geven zij signalen door aan het Meldpunt en anderzijds zijn zij doorverwijspunten voor het Meldpunt. Een werkgroep, samengesteld uit verschillende stadsdiensten, volgt de werking van het Meldpunt op. Het Meldpunt zal jaarlijks een evaluatieverslag opstellen. Signalen vanuit de werking van het Meldpunt kunnen vertaald worden in aanbevelingen en/of acties.

1.2 **AGORA:** Samenwerkingproject tussen de Stad, (federaties van) zelforganisaties, het opbouwwerk, het OCMW en het integratiecentrum om de Gentse etnisch culturele gemeenschappen dichter te betrekken op het stedelijke gebeuren. Raadplegen van de etnisch culturele minderheden op wijkniveau. Stimuleren van de deelname van etnisch-culturele minderheden (ECM) aan het sociale leven dmv subsidies aan socio-culturele organisaties.

1.3 Het project “**non-discriminatie in de Gentse Horeca**” versterkt de positie van slachtoffers van racistisch deurbeleid door middel van het opleggen van een bijkomende portiersvergunning op het grondgebied van de stad. Portiers moeten een bijkomend moraliteitsonderzoek ondergaan en zijn verplicht een logboek bij te houden.

Wangedrag kan leiden tot de schorsing of intrekking van de bijkomende vergunning. Verschillende stadsdiensten en politiediensten komen op regelmatige basis bijeen om het project “Non-discriminatie in de Gentse Horeca” op te volgen en verder vorm te geven.

2. Racisme en discriminatie evalueren en het gemeentelijk beleid doorlichten

De gegevens over racisme en discriminatie (beginnen te) verzamelen, haalbare doelstellingen vastleggen en gemeenschappelijke indicatoren bepalen om het effect van het gemeentelijk beleid in te schatten.

2.1 **Klachtenregistratie Meldpunt Discriminatie:** Nauwgezet digitale registratie van discriminatiemeldingen met een aparte registratiecategorie voor raciale discriminaties. Kwantitatieve en kwalitatieve analyse van de registratiegegevens in het jaarlijkse evaluatieverslag.

2.2 Omgevingsanalyse

1/ Beleidsplan Etnisch-Culturele Diversiteit: aandacht voor achterstelling en discriminatie van etnisch-culturele minderheden in onder andere het onderwijs, tewerkstelling, huisvesting, gezondheidszorg, cultuuraanbod en vrijetijdsbesteding met daaraan gekoppelde beleidsdoelstellingen.

2/ Leefbaarheidsonderzoeken op buurtniveau: aandacht voor de invloed van de socio-economische situatie en etnische herkomst op de verkregen antwoorden.

2.3 **Doorlichting minderhedenbeleid:** Jaarlijks voert de Vakgroep Politieke Wetenschappen van de Gentse Universiteit in opdracht van de Stad een onderzoek uit mbt het draagvlak van het stedelijke minderhedenbeleid. Een vragenlijst betreffende de kennis van het minderhedenbeleid en de houding tegenover ECM wordt voorgelegd aan een ruime steekproef van meerderjarige Gentenaars.

2.4 **Screening stedelijke beleidsplannen:** In beleidsnota's van verschillende departementen of diensten wordt expliciet verwezen naar het omgaan met diversiteit: oa in de beleidsplannen Onderwijs en Opvoeding, Economie, Werkgelegenheid,

Detailhandel en Horeca, de beleidsnota Personeel, het Jeugdwerkbeleidsplan, de Sportbeleidsnota, het Cultuurbeleidsplan, het Bibliotheekbeleidsplan, het Halebibeleidsplan en de Beleidsnota Internationale Betrekkingen.

3. Betere ondersteuning voor slachtoffers van racisme en discriminatie

Slachtoffers ondersteunen en bijdragen tot het versterken van hun mogelijkheden om zich te verdedigen tegen racisme en discriminatie.

3.1 **Meldpunt Discriminatie:** Beantwoordt informatievragen mbt (oa raciale) discriminatie. Behandelt individuele raciale discriminatieklachten in samenwerking met het Centrum voor Gelijkheid van Kansen en Racismebestrijding.

3.2 De Dienst **Ombudsvrouw** behandelt in alle onafhankelijkheid en op een laagdrempelige wijze klachten van burgers die zich onrechtvaardig of onbehoorlijk behandeld voelen door (medewerkers van) het OCMW en stads-, stadsgerelateerde en politiediensten. De dienst treedt op als een preventieve rechtsbeschermer en bezit een aanbevelingsrecht mbt individuele zowel als structurele knelpunten.

3.3 **Cel slachtofferbejegening** van de politiezone Gent: opvang en ondersteuning van slachtoffers van oa racisme, 24 uur op 24 beschikbaar.

4. Meer participatie en beter geïnformeerde inwoners

Voorzien in betere informatie voor de burgers over hun rechten en plichten, over bescherming en juridische sporen, en over de straffen op racistische handelingen en gedrag, door een participatieve aanpak, nl. door overleg met dienstverlenende instellingen en hun gebruikers/cliënten.

4.1 **Inburgeringscursus:** Het onthaalbureau organiseert in samenwerking met de Stad een traject voor nieuwkomers dat bestaat uit een cursus Nederlands,

maatschappelijke oriëntatie en loopbaanoriëntatie. In het kader van de cursus MO maken de cursisten oa kennis met de Belgische antiracisme- en antidiscriminatiewetgeving.

4.3 **Promotie gemeentelijk stemrecht voor niet-EU vreemdelingen:** Alle inwoners die in aanmerking komen als nieuwe kiezer¹ worden door de stad aangeschreven en uitgenodigd om aan de gemeenteraadsverkiezingen deel te nemen. Er worden een aantal infosessies georganiseerd.

4.4 Het **Team Rechtspositie** ondersteunt reguliere voorzieningen, inclusief de advocatuur, bij hun specifieke dienstverlening aan vreemdelingen. Behandelt juridische vragen tot ondersteuning van zowel voorzieningen als inwoners, die verband houden met de verblijfswetgeving of met de administratief-juridische aspecten van migratie en de effectuering van grondrechten.

4.5 Het project **Contactpunt Integratie** organiseert een dienstverlening voor de doelgroep etnische minderheden gericht op een inclusieve manier van werken. Men beroept zich op een netwerk van algemene diensten waar naar de hulpvrager kan doorverwezen worden. Het Contactpunt wil op deze wijze het omgaan met diversiteit binnen de reguliere en gespecialiseerde dienst- en hulpverlening verhogen.

4.6. De dienst **Gebiedsgerichte Werking** wil de inspraak van alle inwoners bij het beleid verhogen, door onder meer kwetsbare en moeilijker bereikbare doelgroepen beter te betrekken, o.a. allochtonen.

¹ Dit zijn de meerderjarige vreemdelingen van buiten de EU die niet door een rechter geschorst of uitgesloten zijn als kiezer, over een witte of gele verblijfskaart beschikken (bewijs van inschrijving in het vreemdelingenregister of een identiteitskaart voor vreemdelingen) en 5 jaar ononderbroken officiële verblijfplaats in België kunnen aantonen. Zij moeten zich voorafgaandelijk laten inschrijven als kiezer.

5. De stad als een actieve supporter van acties rond Gelijke Kansen

Een gelijkekansenbeleid op gebied van werkgelegenheid mogelijk maken, en diversiteit op de arbeidsmarkt ondersteunen, door de bestaande discretionaire bevoegdheden² van de stad uit te oefenen.

5.1 **Gent, stad in werking:** Open partnerschap waar de Stad en alle andere spelers op het lokale werkgelegenheidsterrein elkaar ontmoeten. Een inclusief werkgelegenheidsbeleid met specifieke aandacht voor de problematiek van allochtonen wordt als topprioriteit naar voren geschoven.

5.2 **Project etnisch ondernemen:** De Stad begeleidt allochtone ondernemers mbt een aantal aandachtspunten: inzicht in bedrijfsbeheer, vlotte communicatie met leveranciers en klanten in het Nederlands, kennis van de Belgische markt bij het kiezen van een geschikte locatie, toegang tot kapitaal, etc. Doelgroepgerichte cursussen en infosessies worden ingericht volgens de noden van de markt.

5.3 **Project jeugdwerkers in opleiding:** Samenwerking van de Stad en het jeugdwelzijnswerk met als doel het klaarstomen van allochtone jeugdwerkers via opleidingen voor en tewerkstelling in het jeugdwelzijnswerk.

² “Bevoegdheid waarbij de overheid over een grote mate van beleidsvrijheid beschikt in de keuze van de middelen om het wettelijk gestelde doel te bereiken. Om de wet toe te passen moet de overheid dus een keuze maken.” DUJARDIN J., VANDE LANOTTE J.: “Inleiding tot het publiek recht deel 1: basisbegrippen” Die Keure, 1997, p. 87.

6. De stad als werkgever en dienstverlener met aandacht voor gelijke kansen

De stad engageert zich om een werkgever te zijn met aandacht voor gelijke kansen, en een rechtvaardige dienstverlener, en om te investeren in monitoring, vorming en ontwikkeling om dit doel te bereiken.

6.1 **Non-Discriminatiebeleid** van de Stad: de Stad voert een personeelsbeleid waarin evenredige tewerkstelling van allochtonen op alle niveaus wordt nagestreefd. De procedures bij werving, sollicitatie, selectie, indienstneming en doorstroming worden voortdurend getoetst op mogelijke discriminerende effecten. De stad investeert voor alle personeelsleden in begeleiding en coaching op de werkvloer.

6.2 Het **personeelsreglement** van de Stad bevat een **non-discriminatieclausule**: *“De personeelsleden brengen de nodige eerbied op voor eenieders waardigheden, gevoelens en overtuiging. Zij onthouden zich, zowel onder elkaar als ten aanzien van de cliënten, van elke vorm van discriminatie op grond van geslacht, seksuele geaardheid, ras, huidskleur, afstamming, afkomst of nationaliteit, overtuiging, sociale, lichamelijke of geestelijke handicap. Elke inbreuk op deze bepaling zal het voorwerp uitmaken van een tuchtprocedure.”*

6.3 Alle medewerkers worden gesensibiliseerd rond het thema **respectvol samenwerken** aan de hand van een affichecampagne en door het ter beschikking stellen van een reeks praktische tips om het thema concreet te bespreken tijdens team- en/of ploegoverleg.

6.4 **Onthaalvorming**: Alle nieuwe medewerkers van de Stad nemen ihkv deze vorming deel aan een module “gelijke kansen en diversiteit” en worden geïnformeerd over de acties die de Stad daaromtrent onderneemt.

6.5 **Vorming “Omgaan met diversiteit”**: Vijfdaagse vorming die openstaat voor alle medewerkers van stadsdiensten en sociale diensten. De cursisten worden attent gemaakt op het bestaan van alledaagse vooroordelen en negatieve stereotypen. Het

begrip racisme wordt uitgediept en de cursisten maken kennis met de Belgische antiracisme- en discriminatiewetgeving.

6.6 **Interculturaliseringsproces stadsdiensten:** Ikhv een inclusief minderhedenbeleid wordt ernaar gestreefd dat algemene voorzieningen binnen de verschillende sectoren van de samenleving ECM vanuit hun respectieve kernopdracht effectief bedienen, teneinde de aansluiting van deze groep op het samenlevingsnet te verzekeren. De vooruitgang wordt gemeten dmv een **diversiteitsscan**, een instrument dat werd ontwikkeld om een zicht te krijgen op hoe er wordt omgegaan met de diversiteit in de dagdagelijkse werking van een organisatie of dienst.

6.7 De **interdepartementale Stuurgroep Gelijke Kansen en Diversiteit** bestaat uit vertegenwoordigers van verschillende departementen en doelgroepspecifieke stadsdiensten. Binnen de stuurgroep werd een visietekst en een beleids- en implementatienota uitgewerkt voor het voeren van een diversiteitbeleid binnen de Stad. De stuurgroep wordt voorgezeten door de **gelijkekansenambtenaar**, deze werkt maatregelen uit die gelijke kansen bevorderen van het personeel van de Stad en de Gentse bevolking.

6.8 Organisaties, diensten en voorzieningen gelegen op het grondgebied van de Stad kunnen beroep doen op sociaal tolken en vertalers van de **Tolk- en Vertaalservice** om hun dienstverlening aan anderstalige klanten te optimaliseren.

7. Rechtvaardige toegang tot huisvesting

Actief stappen ondernemen om maatregelen tegen discriminatie in de huisvesting in de stad te versterken.

7.1 **Stedelijk Opvanginitiatief (SOI):** Tijdelijke opvang van asielzoekers in de ontvankelijkheidsfase en asielzoekers in de gegrondheidsfase met een problematische huisvestingssituatie.

7.2 **Bestrijding huisjesmelkers:** De Stad, de Politie en de Vlaamse Wooninspectie werken samen om de problematiek van de huisjesmelkerij gecoördineerd aan te pakken. Er worden controles uitgevoerd op het blijven verhuren van onbewoonbaarverkleerde woningen en maandelijks is er een actie huisjesmelkerij.

7.3 **Woonwagenterreinen:** de Stad voorziet een residentieel terrein met aangepaste infrastructuur waar woonwagenbewoners zich permanent kunnen vestigen en een beperkte economische activiteit kunnen beoefenen. Daarnaast wordt een doortrekkersterrein voorzien voor woonwagenbewoners op doortocht.

8. Racisme en discriminatie bestrijden via onderwijs

Maatregelen versterken tegen discriminatie bij de toegang tot of het genieten van alle vormen van onderwijs; en opvoeding tot wederzijdse verdraagzaamheid, begrip en interculturele dialoog promoten.

8.1 **Deelname aan het Lokaal Overlegplatform:** Verschillende stadsmedewerkers zijn vertegenwoordigd in het Lokaal Overlegplatform mbt onderwijs. Zij hebben oa een actieve inbreng tijdens beslissingen nav weigeringen van leerlingen van oa minderheidsgroepen. Knelpunten mbt ECM worden gesignaleerd en eventueel vertaald in beleidsacties.

8.2 **Begeleiding minderjarige nieuwkomers:** Het onthaalbureau zoekt actief mee naar een geschikte school voor de kinderen. Minderjarigen die hier nood aan hebben kunnen in het onthaalbureau terecht voor individuele begeleiding. In het lager onderwijs worden onthaalklassen voorzien voor anderstalige minderjarige nieuwkomers. Vier secundaire scholen organiseren onthaaljaren met een onderdompelingscursus in niet-geïntegreerde klassen.

8.3 **Project “ouder en kind”** verleent opvoedingsondersteuning aan allochtone moeders en vaders. De focus ligt op de overgang van kleuteronderwijs naar lager onderwijs. Het project **“ouder als partner”** besteedt bijzondere aandacht aan een goed contact tussen allochtone ouders en de kleuterleidsters en begeleiders van het

dagverblijf. Daarnaast stimuleert het project de samenwerking tussen de kleuterschool en het dagverblijf.

8.4 Dienstverlening mbt **diplomavergelijking**: Inwoners die hiervoor niet terecht kunnen bij een eventuele trajectbegeleiding of andere dienstverlening kunnen bij de Stad terecht voor begeleiding in de aanvraagprocedure tot het bekomen van een gelijkwaardigheid of niveaubepaling van een buitenlands diploma.

8.5 Het **brugfigurenproject** wil de samenwerking tussen ouders en school bevorderen. Het tracht de kloof tussen de school- en de thuiscultuur van kansarme en allochtone gezinnen te overbruggen om de schoolloopbaan van de betrokken kinderen te optimaliseren. Het **project Brede School** sluit hierbij aan maar focust meer op onderwijsexogene factoren: het is een netoverschrijdend samenwerkingsverband tussen scholen uit de buurt en actoren in de wijk die werken rond opvang en vrije tijd van kinderen. De brede school wil de gelijkwaardige en actieve deelname van alle kinderen aan de samenlevings bevorderen.

8.6 Het **project “buurtgerichte kinderopvang”** beoogt het huidige aanbod aan kinderopvang meer toegankelijk te maken en beter af te stellen op de specifieke behoeften van kansarme ouders en migrantengezinnen. Men gaat met de kinderen en hun ouders op zoek naar nieuwe wegen rond respect voor diversiteit, ouderbetrokkenheid en sociale uitsluiting.

9. Culturele diversiteit promoten

Een gelijkwaardige vertegenwoordiging verzekeren en promoten van de wijde waaier van culturele expressie en erfgoed van burgers in de culturele programmatie, het collectief geheugen en de publieke ruimte van de stedelijke overheid, en interculturaliteit in het stadsleven bevorderen.

9.1 Het departement Cultuur van de Stad promoot de **verhoging van culturele diversiteit in de Gentse culturele instellingen**, zowel wat betreft bestuur, personeelssamenstelling, programmering als publieksbereik, met als doel de verhoogde cultuurparticipatie van alle bevolkingsgroepen.

9.2 **De Centrale:** Ontmoetingsruimte voor autochtone en allochtone artiesten. Heeft een eigen programmatie in twee zalen en stelt lokalen ter beschikking voor muziek-, theater- en dansrepetities, vergaderingen, lezingen en voorstellingen. Streeft naar een verdere diversificatie van het culturele aanbod en wil een breed publiek doen kennis maken met Westerse en niet-Westerse culturen.

9.3 Het Stadsmuseum (**STAM**), opening voorzien in 2008, zal zeker aandacht besteden aan de migratiegeschiedenis van allochtone Gentenaars.

9.4 Het **AGORA** samenwerkingsproject (zie actiepoint 1.2) ondersteunt actief projecten van allochtone socio-culturele organisaties.

9.5 De Stad kiest er bewust voor om in zijn communicatiekanalen de aanwezige diversiteit van de inwoners van de stad meer zichtbaar te maken. De Stad initieert, ondersteunt en bevordert acties die de **culturele diversiteit** in de stad **positief in beeld** brengen: oa de Dienst Kunsten, de Dienst Buurtwerk, etc.

9.6 De Stad steunt **sociaal-artistieke projecten** van culturele organisaties die zich richten naar maatschappelijk kwetsbare groepen in kansarme wijken, met onder meer veel allochtonen.

10. Hate crime en conflict management

Bestaande methodes om met haatmisdrijven en conflicten om te gaan, ondersteunen, of nieuwe methodieken ontwikkelen.

10.1 De **Integratiecel van de politie** biedt individuele hulpverlening aan ECM. Daarnaast biedt de Integratiecel ondersteuning aan de politie in het kader van hun bestuurlijke en gerechtelijke optredens, en stimuleert ze de communicatie tussen de politie en de allochtone gemeenschappen dmv de organisatie van contactavonden met ECM, zowel op pleinen en straten als in vzw's, gebedshuizen, etc.

10.2 Project “**Rekrutering van politieambtenaren afkomstig van uiteenlopende socio-culturele groepen**”: De rekrutering van ECM wordt actief bevorderd.

10.3 Het **buurtwerk** streeft actief het versterken van de sociale cohesie in de Gentse aandachtswijken na, om zo de levenskwaliteit van de bewoners te vergroten. Er wordt aandacht besteed aan projecten in de wijk die leiden tot de betrokkenheid van alle bewoners en er wordt gewerkt aan de uitbouw van een buurtvoorziening.

10.4 **Straathoekwerk**: Voorkomen en oplossen van samenlevingsproblemen in buurten met een sterke concentratie van kansarmoede.

10.5 **Veldwerkers Dienst Asiel- en Vluchtelingenbeleid**: Voorkomen en oplossen van samenlevingsproblemen in buurten met een sterke concentratie van nieuwkomers.